

[Elmquist.]

jeg vist ogsaa sige, at alle, ogsaa det sagkyndige Udvalg, der har været nedsat, er enige om, at disse Foranstaltninger er de væsentligste, de mest afgørende for at undgaa Inflation. Jeg kunde dog have Lyst at indskyde det Spørgsmaal, om Prisstoppet nu ogsaa gennemføres konsekvent i vort Samfund. Det mener jeg ikke. Naar den højtærede Handelsminister tillader, at Priserne paa en Række luksuspregede Varer stiger til urimelige Højder, saa er det efter min Mening en Fejl. Hvis man vil gennemføre Prisstoppet, maa man efter min Opfattelse ogsaa bremse der, fordi det er givet, at naar de ledige Penge kan boltre sig paa dette Omraade, saa aabner man dermed Mulighed for forøget Forbrug af disse ledige Penge, altsaa Mulighed for netop det, der skal forhindres: at Pengene løber løbsk. Jeg synes, at den højtærede Handelsminister har haft Opmærksomheden for lidt henvendt herpaa, og jeg vil henstille til Ministeren at tage ogsaa dette Spørgsmaal op til Overvejelse som et Midde til at undgaa, at Priserne pustes op til Skade for Samfundet. Den højtærede Handelsminister og andre kan maaske sige, at det er ligegyldigt. Naar der bliver forespurgt mig paa en Restauration, om jeg ønsker en Hummer til 60 Kr., kan jeg lade være med at købe den, og det gør jeg ogsaa, for dertil er mine Penge ikke indrettet, og selv om de var det, vilde jeg ikke gøre det; men det er ikke ligegyldigt, og det er heller ikke ligegyldigt, naar jeg paa en anden Restaurant finder en Seddel, der tilbyder som Sæsonspecialitet en dansk Sommerand med Kompot og Salat til 30 Kr. Det er at give Adgang til at bruge de ledige Penge paa en urimelig Maade, at sætte dem i videre Omløb. Jeg vil derfor bede den højtærede Minister overveje, om det ikke vilde være rigtigt ogsaa at sætte Prisstop for Luksusforbruget.

I øvrigt skal jeg som sagt holde mig til det foreliggende Skatte- og Opsparingsforslag, og her vil jeg da stille det Spørgsmaal, om det nu ogsaa kan virke antiinflationær. Efter min Mening er det ikke Tilfældet. Jeg tror tværtimod, at dette Forslag paa flere Omraader vil virke stik modsat sin Hensigt, og at det, som anført af Professor Iversen om Opsparingsforslaget, paa andre Maader vil være forfejlet og formaalsløst. Vi er enige om, at Staten maa gribe ind for at hindre Inflation og Pengenes Udskejelser, vi kan ogsaa være enige om, at det er naturligt, at Staten inddrager i Statskassen eller baandlægger

for en Tid store, ja, meget betydelige Beløb af de store Krigsfortjenester, hvor disse findes; men efter min Mening maa Kriteriet for, hvor langt man her kan gaa, stadig være dette, at Staten maa lade blive tilbage for en privat Person i hvert Fald et passende lille Beløb af hans Merfortjeneste, og at Staten maa lade blive tilbage for Aktieselskaber et passende Beløb til Konsolidering, til Henlæggelse til den Dag, da der af Industri, Handel, Haandværk, Skibsfart o. s. v. kræves en Indsats for at bringe det hele paa Fode igen, en Indsats, som til den Tid kun kan udøves gennem opsparede Midler hos de paagældende. Efter min Mening — og jeg er her saa heldig at kunne støtte min Mening paa de mest sagkyndige Udtalelser og endogsaa paa den højtærede Ministers Udtalelser her i Dag — tager Staten ved det foreliggende Forslag ikke dette Hensyn. Herefter er det saaledes, at der for private Personer kan komme til at foreligge den Situation, som det ærede Medlem Hr. Bækgaard omtalte, at de, naar deres Fortjeneste stiger op over et vist Beløb, kan komme af med 100 pCt. eller mere end 100 pCt. af det, der tjenes mere. Den højtærede Finansminister siger, at det har ogsaa kunnet ske før efter dette Forslag. Ja, det er rigtigt, men at det før har kunnet ske, gør det da ikke bedre og mere forsvarligt, at det nu vil kunne ske i endnu større Udstrækning end før, at Folk overhovedet ikke har nogen Fornøjelse af at lægge en Merfortjeneste til deres Fortjeneste. Jeg har, som jeg har sagt, ikke det mindste imod, at man i en Tid som den, vi lever i, tager meget af de store Fortjenester, og navnlig af de store Krigsfortjenester, men man maa ikke gaa saa vidt, at man af en Fortjeneste paa 10 000 Kr. tager 10 000, eller 12 000 eller 14 000 Kr. Hvis man gør det, er man inde paa Konfiskation, og, hvad der er værre, man dræber Initiativet og Foretagsomheden og dermed den arbejdsskabende Kilde, for man kan ikke forlange, at Folk skal sætte Kræfterne ind for at forøge deres Fortjeneste, naar Samfundet siger „Haps!“ og tager endog mere end den forøgede Indtægt. Dette vil finde Sted i forøget Grad efter det Forslag, der her foreligger, og det er efter min Mening det farlige og det forkerte ved det.

Og kan det forelagte Forslag saaledes ramme Privatpersoner paa en Maade, der efter min Mening er skadelig for Fremdriften og Initiativet i Samfundet, saa rammer det efter min Mening ogsaa alt